

Usnesení č. 2/2025

Rady vlády pro paměťovou agendu k 80. výročí konce II. svět. války ze dne 27. března 2025

- I. S ohledem na 80. výročí konce II. světové války Rada vlády pro paměťovou agendu (dále jen „Rada“) považuje za zásadní připomenout, že odkaz všech hrdinů, hrdinek a obětí II. světové války zavazuje současnou českou společnost a Českou republiku k morální a etické odpovědnosti vůči místům paměti spojeným s jejich hrdinstvím, utrpením a umíráním, a to jak na území současné České republiky, tak i v zahraničí. V této souvislosti se Rada hlásí k aktivní politice udržování paměti, péče a ochrany míst spojených s hrdinstvím, utrpením a umíráním všech obětí nacismu z českých zemí a k úctě a respektu vůči přeživším a jejich rodinám. Její nedílnou součástí musí být i moderní vzdělávání a občanský dialog.
- II. Rada považuje za důležité připomenout, že SSSR se zásadně podílel na zahájení II. světové války na straně nacistického Německa, když na základě tajného dodatku ke smlouvě mezi Německem a SSSR tzv. paktu Ribbentrop-Molotov obsadil východní část Polska, finské Karélie a pobaltské státy. Současně je také třeba vyzdvihnout, že k porážce nacismu významně přispěl, mimo jiné, také tehdejší SSSR. Rada si je vědoma nezměrných obětí, které jeho obyvatelstvo přineslo v boji proti nacismu, a ctí jejich památku jako nedělitelnou součást paměti II. světové války.
- III. Rada zároveň upozorňuje, že komunistický režim v SSSR využil válečných událostí a svého podílu na porážce nacismu k nastolení zločinných a zavrženíhodných režimů a k vlastním imperiálním cílům, zejména v zemích střední a východní Evropy. Docházelo k různým projevům násilí na civilním obyvatelstvu, včetně sexuálního násilí na ženách a odvlékání československých občanů do gulagů. Tyto události by neměly být vymazávány z naší historické paměti.
- IV. Rada upozorňuje, že přístup Ruské federace k dějinám spojeným s II. světovou válkou nese znaky manipulace, instrumentalizace a falšování dějin. Ruská federace rozpoutala agresivní válku na Ukrajině, ve které rozsáhle porušuje lidská práva obyvatel Ukrajiny i svých vlastních občanů jakož i mezinárodní právo, a využívá podobných represivních nástrojů, jaké užívaly totalitní režimy v průběhu 20. století. Rada je přesvědčena, že právě odkaz hrdinů a obětí II. světové války nás dnes zavazuje k solidaritě a partnerství s napadenou Ukrajinou.